

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Didaci Covarrvvas A Leyva Toletani Episcopi Segobiensis
... Opera Omnia**

**Covarrubias y Leyva, Diego de
Antverpiae, 1610**

De nominatione filij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96556](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96556)

triennium adhuc matrem cogendam esse, alere filium, si pater pauper sit atque id agere nequeat: ita Abb. existimat in d. 1. ap. final. 2. colum. Regia. l. 4. tit. 19. part. 4. Sed & idem Abbas in dicto cap. cum haberet. probare conatur, onus alendi filios illegitimos pariter matri, ac patri incumbere, nulla etatis constituta differentia: quod apud me est dubium.

21 Octavo, constat ex præmissis, filios etiam spurios non tantum à parentibus alendos fore, sed etiam ab eorum heredibus, optimus text. in authent. licet. C. de natur. liber. Baptif. in dict. l. si qua illustris. col. penult. Abb. cons. 115. 2. vol. Matthes. not. 148. Socin. cons. 15. 1. 2. volum. 2. col. idem probat text. in l. si quis à liberis: §. item rescriptum. ff. de liber. agnoscent. vbi Bartol. adnotat, filium spurium alendum esse à monasterio, quod eius pater fuerat ingressus, tanquam à patris herede. Hinc etiam scribit Ripa in l. si unquam. c. de reuocanda. donat. quest. 27. donatarium omnium bonorum officio iudicis cogi debere, filios donatoris, etiam spurios alere. Non tamen transit hoc onus alendi liberos ad eum, qui iure emptionis, similisve contractus bona patris obtinuit: cum nullum hic detur hypothecæ ius: quia in re hallucinatur Durandus Gualdensis in lib. de arte testand. tit. de liber. institut. casu. 17. dicens, bona parentem esse subdita hypothecæ pro alendis liberis: atque ideo eorum emptores ad hæc alimenta teneri per l. 2. ff. de aliment. legat. hoc enim falsum est, quia lex secunda, quæ ipse citat, locum sibi vèdicat in bonis quæ expressim designantur in testamento, vel in contractibus, ad alimenta alicui exhibenda: vti Bart. ibi not. & probatur in l. Lucius. vbi idem Bartol. ff. eod. tit. Romanus cons. 388. optime Hieronymus Gigas in tract. de pensionib. q. 51. his accedit, quod Ioan. Gallus scribit q. 122. vxor, cui maritus alimenta exhibere tenetur, nequaquam ratione alimentorum agere possit aduersus possessores iure emptionis bonorum, quæ mariti fuerunt.

22 Nono est aduertendum, alimenta, quæ à parentibus filiis spuris legantur, vel traduntur, ad filiorum heredes non pertinere. Baldus in l. eam quam numer. 41. C. de fideicommiss. non enim ratione alimentorum, quia cum vita finiuntur. l. cum hi. §. si vni. ff. de transactio. l. Dominus. §. si vni. ff. de usufruct. non ratione proprietatis: quia illa filiis spuris à patre relinqui non potest igitur nullo iure ad filiorum heredes spectant bona illa, quæ pater eis pro alimentis legauit, seu assignauit: idem notat Baptif. in dicta l. si qua illustris. col. penultim. Vnde si filii ex fructibus rei ad alimenta designata alii possunt, illius rei dominium mortuis filiis ad patris heredes redit: vt existimat Ioan. Lup. in cap. per vestras. 3. notab. §. 24. numer. 4. vbi num. 7. dubitat de sententia Baldi, qui in l. 1. §. ius naturale. ff. de iustit. & iur. dixit, alimenta, quæ iure filiis legitimis dantur ex eo, quod lege municipali, aliave ratione priuentur legitima, non transire ad heredes. Sed à Bald. recedit Roderic. Zuarez in l. 9. titu. 6. lib. 3. Fori. limitat. colum. 16. quia hæc alimenta omnino subintrant locum legitimæ, lege, vel primogenii iure, sublata: quibus suffragatur id, quod Bald. Paul. & alii notant in l. cum hi. §. si vni. ff. de transactio. dicentes fundum ad alimenta legatum ei, cui proprietatis illius legari poterat, ad heredes legatarii transire: quæ opinio communis est, vt fatetur Paulus de Monte Pico in l. Titia cum testamento. §. Titia. ff. de legat. 2. volum. 2. Thom. Ferrari. caus. 2. licet ab his dissentiat Carol. Molin. in Alexand. cons. 223. volum. 2. Imo si res ad alimenta spurio filio relicta in æstimatione proprietatis non excedit quantitatem alimentis necessariam, ad heredes filii transire, eandem rem nititur probare Roderic. Zuarez in libro 1. titu. 8. libro. 3. Fori. versiculo. secundum est. Verum hæc omnia apertius sunt lege Regia expedita: cum in constitutione. 10. Tauri. [leg. 7. titu. 8. lib. 5. Recopilat.] sit sancitum, quintam bonorum partem, quæ in re alimentorum filius competit, & relinquatur, ad filium etiam spurium heredes transire.

23 Nono est aduertendum, alimenta, quæ à parentibus filiis spuris legantur, vel traduntur, ad filiorum heredes non pertinere. Baldus in l. eam quam numer. 41. C. de fideicommiss. non enim ratione alimentorum, quia cum vita finiuntur. l. cum hi. §. si vni. ff. de transactio. l. Dominus. §. si vni. ff. de usufruct. non ratione proprietatis: quia illa filiis spuris à patre relinqui non potest igitur nullo iure ad filiorum heredes spectant bona illa, quæ pater eis pro alimentis legauit, seu assignauit: idem notat Baptif. in dicta l. si qua illustris. col. penultim. Vnde si filii ex fructibus rei ad alimenta designata alii possunt, illius rei dominium mortuis filiis ad patris heredes redit: vt existimat Ioan. Lup. in cap. per vestras. 3. notab. §. 24. numer. 4. vbi num. 7. dubitat de sententia Baldi, qui in l. 1. §. ius naturale. ff. de iustit. & iur. dixit, alimenta, quæ iure filiis legitimis dantur ex eo, quod lege municipali, aliave ratione priuentur legitima, non transire ad heredes. Sed à Bald. recedit Roderic. Zuarez in l. 9. titu. 6. lib. 3. Fori. limitat. colum. 16. quia hæc alimenta omnino subintrant locum legitimæ, lege, vel primogenii iure, sublata: quibus suffragatur id, quod Bald. Paul. & alii notant in l. cum hi. §. si vni. ff. de transactio. dicentes fundum ad alimenta legatum ei, cui proprietatis illius legari poterat, ad heredes legatarii transire: quæ opinio communis est, vt fatetur Paulus de Monte Pico in l. Titia cum testamento. §. Titia. ff. de legat. 2. volum. 2. Thom. Ferrari. caus. 2. licet ab his dissentiat Carol. Molin. in Alexand. cons. 223. volum. 2. Imo si res ad alimenta spurio filio relicta in æstimatione proprietatis non excedit quantitatem alimentis necessariam, ad heredes filii transire, eandem rem nititur probare Roderic. Zuarez in libro 1. titu. 8. libro. 3. Fori. versiculo. secundum est. Verum hæc omnia apertius sunt lege Regia expedita: cum in constitutione. 10. Tauri. [leg. 7. titu. 8. lib. 5. Recopilat.] sit sancitum, quintam bonorum partem, quæ in re alimentorum filius competit, & relinquatur, ad filium etiam spurium heredes transire.

24 Decimo, adnotandum est, non tantum patrem aut matrem adstrictos esse hac obligatione alendi liberos illegitimos, verum etiam avos, ac proavos, ceterosque his maiores, si nec pater nec mater filios alere possint. Eadè etenim æquitatis ratio in his viget, quod Abb. not. in d. c. cum haberet. fina. colum. Socin. cons. 161. volum. 2. sentit Bartol. in l. penult. ff. de liber. agnoscent. Cyn. in l. 2. C. de alend. liber. Nec oberit Regia l. 5. tit. 19. part. 4. dicens, filios spurios alendos esse à matre, auo & proauo materni generis, quia lex illa iuris Cæsarei rigorem sequitur.

25 Vndecimo, præter ea quæ ad huius rei cognitionem adduximus, illud erit considerandum, hæc alimenta filii

negari posse ex his causis, quæ iustæ à iure censentur, vt filius exheredari possit à parentibus, gloss. ab omnibus recepta in dicto cap. cum haberet. & in l. si quis à liberis. §. idem iudex. versicul. de iustit. ff. de liberis agnoscent. quam dicit Singul. Francif. Cremenf. singul. 9. Ferrar. in regul. iura sanguinis. ff. de regul. iur. Gerar. à Petra Sancta, sing. 1. & Carol. Molin. in consuetud. Parisiens. tit. 1. §. 30. in princ. huius etiam sententiæ fuerunt assertores Bar. in l. Diuus. ff. ad leg. Pompeiam. de parricid. lat. in l. ius civile. col. penult. ff. de iustit. & iur. & Ioan. Lup. in cap. vestras. 3. notab. §. 5. & §. 13. quod probatur Reg. l. 6. tit. 19. part. 4. Quæ quidem lex in fine vnum addit memorabile: nempe ex d. causis alimentaria negari posse: non tamen ea, quæ sunt præcisè necessaria in subsidium vitæ, quod ego intelligerem, nisi in causa ingratiudinis, propter quam filius esset morte dignus: tunc etenim non esset iniquum, filium primariè etiam his alimentis, quorum indiget ad subsidium vitæ, ne pereat.

Duodecimo, solet dubitari, an filii illegitimi vtj possint insignibus paterni, aut materni generis: quod Chaff. tractat in gloria mundi catal. part. 1. & parte 11. considerat. 15. Explicat etiam hæc in re Franc. Balb. in tract. prescript. 4. part. 4. part. primæ, quest. 18. an hi filii bona parentum, quorum sunt incapaces, longi temporis possessione valeant vscapere:

SEPTIMVS

De modo legitimandi & nominatione:

SVMARIA

- 1 Nominatio filij an efficiat eum legitimum, quando fuit à patre solennitè facta?
- 2 Concubina presumitur vxor, ex eo quod concubinus natus ex ea filium se legitime nominauerit, & quatenus hoc procedat.
- 3 Presumitur matrimonium ex nominatione filij ex concubina suscipi.
- 4 Nominatio filij ad eum efficiendum legitimum, an exigat, quod pater probetur suum esse.
- 5 Nominatio filij, abique eo quod heres instituitur, eum reddit legitimum.
- 6 Oblatio curia filium naturalem legitimum efficit.

Sÿperest nunc tractare quibus modis proles illegitima efficiatur legitima: quod ante nos alii peculiaribus libellis aggressi fuere: fortasse tamen post varia, atque numerosa à nostris Doctoribus hæc in re non inutiliter scripta, & hic noiter labor spernendus non erit.

Primum equidem filius naturalis legitimus efficitur, ex eo, quod pater eum proprio filium esse fatetur in instrumento publico, testamento, scripturave priuata, trium virorum fidedignorum testimonio scripta. authent. si quis. C. de natu. libe. & in authent. vt liceat matri & auie. §. ad hoc autem. colum. 8. gloss. in authent. quibus modis natural. efficit. sui. §. si vero u. qui solammodi. in verbo. principis. ea ratione, quod lex civilis presumat patrem profitemem alicquem esse proprio filium, concubinam, ipsius filii matrem, vxorem recipere: sicuti Ang. & Salyc. fatentur in d. authent. si quis. Bar. in disp. 11. ad fin. Ludouic. de Sardi. in tract. de legitim. fol. 8. Nicol. de Vbald. in tract. de success. ab intest. 6. specie filior. 2. modo legitim. & Ias. in l. neque professio. C. de testam. 2. col. Nicol. Boer. decis. 240. num. 16. & Capol. caus. 248. Alioquin lex civilis ex hoc non censeret fratres huius nominati, vtrinq; que coniunctos, etiam legitimos esse, quod in dictis iuribus expresse cauetur, & adnotauit gloss. vbi Bald. in lib. 2. C. quibus res iudic. non nocet. Alexan. in l. sepe. ff. de re iudic. numer. 51. Imo esse hanc præsumptionem iuris, & de iure, voluit Iacob. de Bel. vis. in d. c. ad hoc autem. sed licet procedere possit eius opinio, quo ad hereditatem ipsius parentis, & Præpos. in v. per iura. qui filij sui legit. ex col. anepen. tamen Ant. de Rosel. dubitat de ea in tracta. legitim. cap. fin. col. penult. & Nicol. de Vbald. in d. 2. modo legitim. nam & contrarium voluit Bart. cons. 120. cuius opinio verior videtur, & magis applaudens Doctor. in hac quest. citatis. & Boer. de decis. 240. num. 17.

Ex quibus inferitur primo, hanc legitimationem non induci ex præfata nominatione, casu, quo à matre dicta nominatio procederet: non enim præsumitur consensus coniugalis ita facile in ipso viro ex nominatione femine, sicuti in ipsa femina & concubina ex viri nominatione, Ang. in d. authent. si quis. quem Cremenfis sequitur. sing. 161. & Capol. caus. 248.

Secundo infero eandem legitimationem non procedere, quando ipsa concubina tempore nominationis aliud contraxerat matrimonium, vel ipse pater aliam vxorem accep-

perat, eamque haberet. Salyc. in d. auth. si quis. text. optimus sic intelligendus in cap. per tuas. qui filij sunt legitimi. Et preter ceteris hoc ipsum probat Luc. de Penna in l. 4. col. 4. §. de his qui sponte nati. sub. lib. 10.

Tertio infero, prædictam legitimationem esse intelligendam, si mater esset honesta femina: alioqui non esset tunc hunc matrimonii consensum præsumere. Bartol. consil. 120. Bald. in l. 1. col. 2. C. quibus res iud. non nocet. Iaf. in dicit. l. neque professio. Gerard. singul. 70. contra Preposit. in dicit. capit. per tuas. Nec placet distinctio, quam in hac questione tradit Nicol. Boer. in dicit. num. 16. quia nullo iure probatur. Vnde subinfertur, mortua matre hanc legitimationem minime induci ex prædicta nominatione: quod Bartol. Bald. & ceteri passim fatentur: & est communis opinio, teste Nicol. Boer. aduersus Preposit. in d. c. per tuas.

Quarto, cum hic de presumptione tractetur, ad eam inducendam necessarium esse quidam existimant, & patrem nominare filium, atque profiteri suum esse suum, inquam, eo intellectu, quo apud Iuriconsultos sui heredes dicuntur in l. in suis. ff. de liber. & posthum. §. sui autem. Inst. de hered. qualitat. & differet. atque ita prædicta iura intellexit Bald. in c. annotat. de elect. & Iaf. in dicit. l. neque professio. 2. col. Sed hoc non video ad hanc legitimationem iure aliquo exigi, nec opinio opinionem istam esse recipiendam: siquidem in auth. vt liceat matri & auia. §. ad hoc vero. constat ex Nouel. Græco codice, 17. constit. satis esse, vt naturalis filius efficiatur legitimus, si pater proprium esse filium fateatur. Nec in Latina translatione dicitur, ius, ita est accipienda, vt Bald. & Iaf. opinantur: quibus Regia. l. 7. tit. 1. §. part. 4. minime patrocinatur: imo nostram sententiam corroborat. Id enim tantum cauendum est, ne pater in hac professione filium naturalem appellet.

Quinto hinc elicitur, falsam esse pl. in dicit. c. per tuas. & quæ exigere videntur simul cum hac nominatione, eiusdem filii institutionem, ita vt heres à patre instituitur: hoc etenim necessarium non esse satis constat, sunt tamen qui hanc legitimationem admittant, si pater filios legitimos, & naturales non habeat, non alias. gloss. in dicit. cap. per tuas. & in dicit. auth. si quis. vbi Bartol. & eadem in dispensatione 11. col. signa. Ioan. Andr. Anto. num. 15. & Anchar. in dicit. cap. per tuas. Iaf. in dicit. l. neque professio. 2. col. quorum opinio mihi admodum placet ex eo, quod præsumptionem iuris, non admodum decens sit in legitimorum, & naturalium præiudicium extendere, quibus etiam adiungendus est Hostiens. in summariis. qui filij sunt legitimi. §. final. ad finem. qui hoc idem asserit, licet contrarium teneat Jacob. de Bello visu in dicit. auth. vt liceat matri & auia. §. ad hoc. Preposit. in dicit. c. per tuas. 7. col. Nicol. de Vbal. in tracta. de success. ab. incest. 6. specie. filiorum. 2. modo legitimi. Bald. in c. annotat. de elect. Ludouic. de Sard. de legit. fol. 8. col. 2. & Anton. de Vtrac. legitiman. c. fin. colum. penultim. quorum autoritate vtrique pensata, non verebor primam Bartol. sententiam auctacter Communem asserere cum Nicol. Boer. decis. 240. numer. 18.

Secundo principaliter, & filius naturalis eius consensu à patre curiæ principis oblati, fit legitimus ipsi offerenti, etiam si legitimus, & naturales filios habeat ipse pater. l. 3. C. de natur. liber. & in authent. quibus modis natural. efficiant. §. 1. 2. & 3. Regia. l. 5. tit. 15. par. 3. atque idem erit, si mortuo patre ipse filius non exstantibus legitimis, & naturalibus, se ipsum curiæ offerat. gloss. in d. c. per tuas. & notatur in d. l. 5. & in authent. paulo ante citata tradunt etiam Preposit. in d. c. per tuas. & in c. per venerabilem. §. quod autem. qui filij sunt legit. col. 7. Anto. Rosel. de legitiman. c. fina. Ludouic. à Sardis in eo. tract. fol. 16. Nicol. de Vbal. de success. ab. incest. 6. specie. 5. modo legitim. addens, hunc filium ex oblatione ista, vtunque facta. admittendum esse ad bona illa, quæ existunt intra territorium, ac iurisdictionem principis, cuius curiæ facta fuit oblatio: non ad alia bona. sensit idem Angel. consil. 350. nu. 7. Hec tamen legitimitas ab usu recessit: vt idem Angel. asserit consil. 17. & authent. quib. mod. natur. esse. sui. §. quod vero. Preposit. in d. col. 7. Anto. Rosel. & Ludouic. à Sard. in præcitatis locis. Quo fit, vt nec illa legitimitas admittenda sit, quam per oblationem curiæ celesti, id est, religioni, facta, à iure concedi voluit Guliel. Cuneo in l. r. C. de sacrosanct. Eccles. ad exemplum huius legitimationis, quæ fit per oblationem curiæ principis secularis. idem Bald. in dicit. l. 1. in l. cione. col. 5. Felin. in cap. cum depui. de ind. 2. col. Iaf. in l. r. C. quando non per. par. 2. Alexan. Roman. & Arctin. 2. col. in l. necessarius. ff. de acquirit. hered. Anton. Rosel. in dicit. tract. in fine. Barbatius in cap. quia non de testam. 2. col. Roman. in authent. similiter. C. ad leg. Faloidi. 7. spe-

ciali. quæ quidem extensio, etsi frequentiori Doctor. iudicio probetur, iure tamen procedere nequit, quia oblarus curiæ Cæsaris ideo legitimus fit, quod præsumatur legitimus ab ipso Cæsare effectus in primum illius ministerium, cui filius illegitimus additus est: quæ ratio non conuenit oblationi, quæ curiæ celesti fit. Faber in authent. ex complexu. C. de incestis nuptiis. & in lib. cum quis. & in authent. cum licet. C. de natura. lib. Floria. 3. par. tit. 1. cap. 67. §. 2. idem etiam præmittit Preposit. in cap. sama. 2. col. qui filij sunt legitimi. qua in re maxime dubitat Roderic. Zuares alleg. 25. secutus tandem religionis fauore opinionem Gulielmi.

His tandem omisis, ea, quæ ad praxim magis accedunt, explicemus. Crebro enim cõtingit, filios illegitimos principum rescripto legitimis effici. igitur hoc erit paulo exactiori diligentia tractandum.

§. OCTAVVS. De Legitimatione.

SVMARIA.

- 1 Legitimus quid sit, & in quo differat à dispensatione. & numer. sequenti.
- 2 Legitimus simpliciter ad omnia legitimatus censetur.
- 3 Legitimus debetur legitima: atque ei competit ius dicendi testamentum in officiosum, vel nullum.
- 4 Legitimus per dispensationem principis non succedit patri ab intestato, vt legitimus.
- 5 Dispensatio principis intelligenda est stricte, nec admittitur extra casum expressum.
- 6 Legitimitas interpretanda est late.
- 7 Legitimus succedit patri, in eo quod pater ei reliquit.
- 8 Legitima legitimitati potest grauari à patre. & num. 6.
- 9 Filius legitimam deducere potest ex hæcocommissio restituendo.
- 10 Si statutum vult filiam contentam esse, vt vel quantitate ei à patre restitua, eamque excludit ab hereditate paterna, non potest pater eam in ea re grauare.
- 11 Quod in legitima locum succedit ex forma statuti non debet magis grauari quam legitima.
- 12 Statutum excludens filiam à legitima secundum patriam voluntatem, est stricte interpretandum.
- 13 Legitimus an sit vere legitimus?
- 14 In statuti legitimitas venit appellatione legitimi, si per subsequens matrimonium legitimitas.
- 15 Legitimus per rescriptum, an vere legitimus. & ibid. Benedic. Plumb. pulchra distinctio explicatur.
- 16 Legitimitas ex damnato cotu natorum magis dispensatio est, quam legitimitas.
- 17 Princeps an legitime possit, qui iure prohibentur legitimari. & numer. sequenti, maxime 21.
- 18 Papa legitime proprie non potest, qui de iure legitimari non possunt.
- 19 Legitima triplex, plenissima, plenior, minus plena, quæ potius dispensatio dicitur.
- 20 Papa legitime potest in toto orbe etiam sibi non subditis.
- 21 Legitimitas prohibitor amittit legitimitatem, odiosa est, ideoque stricte interpretanda. & num. 23.
- 22 Legitimus in quibus differat ab eo, cum quo princeps dispensauit.
- 23 Citatio successorum patris intestati non requiritur in legitimatione, secus est in dispensatione.
- 24 Legitimus à Papa beneficia & sacerdotia obtinere potest.
- 25 Legitimi potestas à principe concessa, an sit fauorabilis, vel odiosa.
- 26 Interpretatio in fauorabilibus late fieri potest.
- 27 Legitimi potestatem à principe habens, indefinite, non potest etiam legitimare ad feudum.
- 28 Habens potestatem ex principe commissione legitimi filios spurios, an possit filios legitimos efficere.
- 29 Masculorum appellatione in privilegiis, etiam femina comprehenduntur.
- 30 Is, qui potest spurios legitimare, poterit eum legitimum efficere, qui simul est adulterinus & incestus.
- 31 In odiosis non recedendum à propria verborum significatione.
- 32 In genere qualibet species includitur.
- 33 Habens à principe facultatem legitimi adulterinos, item incestuos filios, an possit legitimare eum, qui simul & incestus, & adulterinus sit?
- 34 In fauorabilibus sub simplicibus mixta intelligenda sunt.
- 35 Legitimi potestas à principe alicui concessa, non extenditur ad dispensationem.
- 36 Dispensatio odiosa est, ideoque stricte interpretanda.
- 37 Legitimus tanquam incestus, non censetur legitimatus, si tantum sit adulterinus.
- 38 Lex correctoria aut odiosa stricte est interpretanda.
- 39 Filius natus ex matrimonio contracto dispensatione Romani Pontificis, legitimus est omnino, etiam in foro Cæsaris.
- 40 Matrimonium dubium potest à Papa pronunciari legitimum.
- 41 Dispensatio, vt matrimonium iure canonico prohibente contractum sit legitimum, prolem susceptam ante approbationem legitimam reddat, si eius mentio principis facta fuerit.
- 42 Legitimitas an possit à principe concedi sibi non subditis?
- 43 Inestitio voluntaria exercetur aliquando extra territorium.
- 44 Romanus Pontifex an possit aliquo casu legitimare etiam quoad temporalia subditum principis secularis?
- 45 Legitimare potest princeps sibi subiectos extra territorium.
- 46 Legitimare non potest princeps secularis quo ad ecclesiastica: sicut nec Papa quo ad temporalia.
- 47 Legitimitas à quo sit concedenda filio clerici, etiam in sacris constituti.

